

Sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas noteikumi Nr. 4.8.

KASKO noteikumi Nr. 4.8. Spēkā no 2016. gada 1. novembra.

I Vispārīgie nosacījumi

1. Noteikumos lietotie termini

- 1.1. **Apdrošinātājs** — ADB „Gjensidige” Latvijas filiāle;
- 1.2. **Apdrošinājumaņēmējs** — juridiska vai fiziska persona, kas noslēgusi Apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā;
- 1.3. **Transportlīdzekļa īpašnieks** — fiziska vai juridiska persona, uz kuras vārda ir reģistrēts transportlīdzeklis un kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums;
- 1.4. **Apdrošinātais** — apdrošināšanas polisē norādītā juridiskā vai fiziskā persona, kurai ir apdrošināmā interese un kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums;
- 1.5. **Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs** — īpašnieks vai persona, kura izmanto transportlīdzekli ar īpašnieka atļauju uz pilnvaras, nomas, līzinga līguma vai citas vienošanās pamata;
- 1.6. **Apdrošināšanas līgums** — apdrošinātāja un apdrošinājumaņēmēja vienošanās par konkrētā transportlīdzekļa (-u) apdrošināšanu saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem, ar kuru apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātājs apņemas pildīt savas apdrošināšanu regulējošos Latvijas Republikas tiesību aktos un apdrošināšanas noteikumos noteiktās saistības. Apdrošināšanas līgums sastāv no apdrošināšanas pieteikuma, polises, apdrošināšanas noteikumiem un īpašiem nosacījumiem, ja tas ir nepieciešams. Apdrošināšanas līgumu var noslēgt klātienē vai izmantojot distances saziņas līdzekļus. Izmantojot distances saziņas līdzekļus, tiek noslēgts distances apdrošināšanas līgums;
- 1.7. **Distances apdrošināšanas līgums** — apdrošināšanas līgums, ja apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs to noslēdzis, pamatojoties uz apdrošinātāja rakstveida piedāvājumu, kas apdrošinājumaņēmējam nosūtīts ar faksimila, interneta, elektroniskā pasta (distances saziņas līdzekļu) starpniecību. Distances apdrošināšanas līguma noslēgšanas apliecinājums ir apdrošināšanas polise elektroniskās izdrukas veidā;
- 1.8. **Apdrošināšanas polise** — dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošināšanas noteikumus, kā arī visus apdrošināšanas līguma grozījumus un papildinājumus, par kuriem apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs ir rakstveidā vienojušies apdrošināšanas līguma darbības laikā;
- 1.9. **Apdrošinājuma summa** — polisē noteiktā naudas summa, par kuru transportlīdzeklis (-li) ir apdrošināts (-i). Pēc apdrošināšanas atlīdzības (-u) izmaksas transportlīdzeklis paliek apdrošināts polisē noteiktās apdrošinājuma summas apmērā;
- 1.10. **Apdrošināšanas prēmija** — polisē noteiktais maksājums par apdrošināšanu;
- 1.11. **Apdrošināmā interese** — interese neciest zaudējumus, iestājoties apdrošinātajam riskam;
- 1.12. **Apdrošinātais risks** — polisē norādītais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē;
- 1.13. **Apdrošināšanas gadījums** — ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kam iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam;
- 1.14. **Apdrošināšanas atlīdzība** — par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā summa vai nodrošināmie pakalpojumi;
- 1.15. **Paša risks** — naudas izteiksmē vai procentos no apdrošināšanas atlīdzības apmēra izteikta daļa, kas apdrošināšanas līgumā noteiktajos gadījumos tiek atskaitīta no apdrošināšanas atlīdzības un apdrošinātājs to neatlīdzina;
- 1.16. **Transportlīdzeklis** — jebkurš sauszemes mehāniskais transportlīdzeklis, kas var piedalīties ceļu satiksmē un ir pakļauts reģistrācijai Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības inspekcijā;
- 1.17. **Tahogrāfs** — transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika uzskaites reģistrācijas kontrolierīce;
- 1.18. **Faktiskā vērtība** — naudas summa, par kādu var iegādāties attiecīgās markas, modeļa, izlaides gada un komplektācijas transportlīdzekli vai papildu aprīkojumu saskaņā ar sauszemes transportlīdzekļu eksperta novērtējumu;
- 1.19. **Jaunvērtība** — naudas summa, par kādu no autorizēta dīlera Latvijas Republikā vai Eiropas ekonomiskās zonas valstī ir iegādāts jauns, iepriekš nelietots transportlīdzeklis un kura iegādes vērtību apliecina pirkuma dokumenti;
- 1.20. **Drošības sistēma** — transportlīdzeklī uzstādītas mehāniskās vai elektroniskās ierīces, kuras mērķis ir novērst vai aizkavēt transportlīdzekļa zādzību, t.sk. iekļūšanu transportlīdzeklī un/vai apzagšanu, vai tā laupīšanu;
- 1.21. **Krievijas Eiropas daļa** — Krievijas Eiropas daļa līdz 55o austrumu garuma meridiānam;
- 1.22. **Saskaņotais paziņojums** — veidlapa, kuru CSNg iesaistīto transportlīdzekļu vadītāji aizpilda negadījuma vietā, ar parakstu apliecinot negadījuma norisi un negadījuma shēmu, savstarpēji vienojoties par visiem būtiskajiem negadījuma apstākļiem. Saskaņotais paziņojums tiek aizpildīts gadījumos, ja negadījumā ir iesaistīti ne vairāk kā divi transportlīdzekļi, nav cietuši cilvēki, nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, kā arī transportlīdzekļiem nav radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt;
- 1.23. **Garāža** — slēgta telpa ar jumtu, kas ir ierīkota transportlīdzekļa pastāvīgai turēšanai;
- 1.24. **Norobežota teritorija** — ēkai pieguļošs un ar sētu norobežots slēgts laukums, kurā transportlīdzekļu iebraukšana/izbraukšana un personu iekļūšana/izkļūšana ir iespējama tikai ar tās īpašnieka un/vai apsaimniekotāja ziņu;
- 1.25. **Apsargājamā autostāvvietā** — ar sētu norobežota teritorija, kurā īpašnieks un/vai apsaimniekotājs par maksu vai bez tās visu diennakti kontrolē personu iekļūšanu/izkļūšanu un transportlīdzekļu iebraukšanu/izbraukšanu un pārvietošanos tajā;
- 1.26. **Noma** — transportlīdzekļa nodošana lietošanā kādai personai par samaksu uz termiņu, kas nepārsniedz 6 (sešus) mēnešus;
- 1.27. **Vandālisms** — fiziskas personas darbība, kuras mērķis ir apdrošinātā objekta tīša bojāšana un/vai iznīcināšana;
- 1.28. **Zādzība** — transportlīdzekļa nolaupišana, kā arī iekļūšana transportlīdzeklī un/vai apzagšana;
- 1.29. **Apzagšana** — jebkuru transportlīdzeklī stacionāri iebūvētu vai piemontētu daļu nolaupišana;
- 1.30. **Laupīšana** — transportlīdzekļa nolaupišana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu;
- 1.31. **CSNg** — ceļu satiksmes negadījums.

II Apdrošināšanas objekts un apdrošinātie riski

2. Apdrošināšanas objekts

- 2.1. Apdrošināšanas objekts ir polisē norādītais transportlīdzeklis un tā papildu aprīkojums, ja papildu aprīkojums ir norādīts apdrošināšanas pieteikumā. Ar vienu Apdrošināšanas līgumu var tikt apdrošināti vairāki transportlīdzekļi.
- 2.2. Par papildu aprīkojumu tiek uzskatītas iebūvētas iekārtas, sistēmas un aksesuāri, kas uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdi bija uzstādīti vai iemontēti transportlīdzeklī un kas norādīti Apdrošināšanas pieteikumā (piemēram, audio iekārtas, reklāmas uzlīmes, vieglmetāla diski, dizaina elementi u.t.t.).
- 2.3. Apdrošināšanas pieteikumā norādītā papildu aprīkojuma kopējā apdrošinājuma summa nevar pārsniegt 20% no transportlīdzekļa apdrošinājuma summas.
- 2.4. Mācību, nomas, dzīvojamo transportlīdzekļu (kemperu), operatīvo un sabiedrisko transportlīdzekļu, taksometru, apsardzes, inkasācijas, kā arī bīstamo kravu pārvadājumiem izmantojamo transportlīdzekļu apdrošināšana ir spēkā tikai tad, ja par to ir izdarīta atzīme polisē. Apakšnomā nodotam transportlīdzeklī apdrošināšana nav spēkā.

- 2.5. Pasūtījuma valsts zīmju komplekts tiek apdrošināts pēc Apdrošinājuma ņēmēja vēlmes līguma noslēgšanas brīdī vai esošā līguma darbības laikā, par ko Apdrošināšanas līgumā tiek izdarīts atbilstošs ieraksts.

3. Apdrošinātie riski

- 3.1. Apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts tikai pret tiem apdrošināšanas riskiem, par kuriem ir izdarītas speciālas atzīmes polisē. Ja apdrošināšanas risks nav atzīmēts polisē, tas nav apdrošināts. Apdrošinātājs ir tiesīgs ierobežot atsevišķu risku piedāvāšanu dažām transportlīdzekļu grupām un/vai tiptiem.
- 3.2. **Bojājumu risks** — tiek apdrošināti apdrošināšanas objekta bojājumi, kas radušies sekojošu notikumu rezultātā:
- 3.2.1. Transportlīdzeklim piedaloties ceļu satiksmē, ja ir notikusi:
- 3.2.1.1. sadursme ar transportlīdzekli;
- 3.2.1.2. sadursme ar šķērslī;
- 3.2.1.3. kustībā esoša transportlīdzekļa apgāšanās, krišana (no tilta un tml.), nobraukšana no ceļa, iebraukšana bedrē, kanalizācijas lūkā vai saistībā ar ceļu nogrūvumu;
- 3.2.1.4. nogrimšana un/vai ielūšana ledū, ja tā ir tiešā cēloņsakarībā ar CSNg;
- 3.2.1.5. uzbraukšana gājējam vai dzīvniekam.
- 3.2.2. Stiklu plīsums, t.sk. transportlīdzekļa priekšējā vējstikla, sānu logu un aizmugurēja stikla plīsums, kas radies temperatūras izmaiņu rezultātā;
- 3.2.3. Ugunsgrēks, t.sk. iekšēja aizdegšanās (īssavienojums);
- 3.2.4. Eksplozija;
- 3.2.5. Dabas stihiju iedarbība, kas ietver tikai sekojošus riskus: vētra (vējš ar ātrumu virs 17.2 m/s), plūdi, zibens, krusa, nogrūvumi (lielu zemes masu slīdēšana lejup pa kalnu), lavīnas, zemestrīce;
- 3.2.6. Kritošu priekšmetu iedarbība;
- 3.2.7. Dzīvnieku, putnu iedarbība (izņemot transportlīdzekļa salona bojājumus);
- 3.2.8. Trešās personas prettiesiska rīcība, t.sk. vandālisms, izņemot 3.3 punktā paredzētos riskus.
- 3.3. **Zādzības un laupīšanas risks.** Pamatojoties uz šo punktu, tiek apdrošināti arī bojājumi, kas transportlīdzeklim var tikt nodarīti laikā, kad transportlīdzeklis bija nozagts, līdz brīdim, kad transportlīdzeklis ir nodots tiesībsargājošo institūciju vai tiesīgā lietotāja rīcībā. Transportlīdzekli var apdrošināt pret zādzības un laupīšanas risku tikai tādā gadījumā, ja tas ir apdrošināts pret visiem 3.2. punktā minētajiem bojājuma riskiem.
- 3.4. **Papildus risku komplekts**, kas ietver visus 3.4.1. — 3.4.10. punktus norādītos riskus, ja Apdrošināšanas līgumā nav noteikts savādāk. Apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts pret papildus riskiem tikai tādā gadījumā, ja tas ir apdrošināts pret visiem 3.2. un 3.3. punktā minētajiem riskiem.
- 3.4.1. **Hidrotrieciens** — tiek atlīdzināti zaudējumi par bojājumiem, kas radušies, transportlīdzeklim iebraucot peļķēs vai aplūdušās vietās, bet ne vairāk kā EUR 3000,- (trīs tūkstoši eiro 00 centi) Apdrošināšanas līguma darbības laikā. Zaudējumi tiek atlīdzināti, apmaksājot apdrošinātā objekta remontdarbu izdevumus ar apdrošinātāju saskaņotā remonta uzņēmumā;
- 3.4.2. **Sporta inventāra un montējumu apdrošināšana** — tiek atlīdzināti zaudējumi par CSNg rezultātā radītiem bojājumiem transportlīdzekļa ārpusē montējamajām nostiprinājuma ierīcēm (jumta bagāžnieku stiprinājumi, jumta kaste, turētāji, platformas utml.) un uz tām pārvadātajam speciālajam sporta inventāram (divriteņa, slēpju, snoborda utml.), ja par šī aprīkojuma/inventāra bojājumiem ir ziņots policijai un ja zaudējumi ir nodarīti arī pašam transportlīdzeklim. Kopējais atlīdzības limits par visiem šajā punktā minētiem zaudējumiem tiek noteikts EUR 500,- (pieci simti eiro 00 centi) polises darbības laikā;
- 3.4.3. **Bērnu sēdekliša/-u apdrošināšana** — tiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies bērnu sēdeklim (-šiem), ja zaudējumi radušies transportlīdzekļa bojājumu vai apzagšanas rezultātā, kad zaudējumi ir nodarīti arī pašam transportlīdzeklim. Kopējais atlīdzības limits par visiem šajā punktā minētiem zaudējumiem tiek noteikts EUR 150 (viens simts piecdesmit eiro 00 centi) polises darbības laikā. Zaudējumi tiek atlīdzināti pēc remonta apmaksas vai jauna bērnu sēdekliša (-u) iegādes, kas veikta pēc apdrošināšanas gadījuma pieteikšanas, dokumentu iesniegšanas Apdrošinātājam;
- 3.4.4. **Transportlīdzekļa numurzīmes apdrošināšana** — transportlīdzekļa numurzīmes sabojāšanas vai zādzības rezultātā rādīto **zaudējumu atlīdzināšana, nepiemērojot klienta paša risku.** Tiek atlīdzināti zaudējumi par nepieciešamo transportlīdzekļa reģistrācijas numurzīmju un reģistrācijas apliecības atjaunošanu, pamatojoties uz iesniegtajiem apmaksas dokumentiem. Kopējais atlīdzības limits par visiem šajā punktā minētiem zaudējumiem tiek noteikts EUR 50,- (piecdesmit eiro 00 centi) Polises darbības laikā;
- 3.4.5. **Vienas transportlīdzekļa ass visu riepu nomaiņas zaudējumu segšana** — ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā transportlīdzeklim tiek sabojāta vai nozagta (viena) riepa, tiek atlīdzināti zaudējumi par 2 (divām) analogiskām riepiem, lai uz vienas transportlīdzekļa ass tiktu samontētas 2 (divas) vienāda protektora riepas. Šo nosacījumu piemēro, ja tirgū nav iespējams iegādāties analogu sabojātajai/nozagtai riepai. Aprēķinot atlīdzību, tiek pielietota riepu nolietojuma aprēķināšanas kārtība saskaņā ar Latvijas Republikas sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas reglamentējošo normatīvos aktos noteikto metodiku;
- 3.4.6. **Papildus aizsardzība** — atlīdzina šo noteikumu 3.2. punktā minētā riska iestāšanās rezultātā radušos zaudējumus transportlīdzekļa virsbūvei, vieglmetāla diskiem, riepiem, lukturiem, stikliem un spoguļiem, ja apdrošinātais risks iestājies transportlīdzekļa **remonta, mazgāšanas un/vai tīrīšanas darbu veikšanas laikā**, tam atrodoties speciālajā attiecīgā pakalpojuma sniedzēja uzņēmumā;
- 3.4.7. **Nenorādītais papildus aprīkojums** — zaudējumu atlīdzināšana par papildu aprīkojuma, kas transportlīdzekļa apdrošināšanas brīdī nebija atsevišķi norādīts Apdrošināšanas polisē, bojājumiem vai zādzību. Zādzības gadījumā jābūt dokumentiem, kas apliecina attiecīgā papildu aprīkojuma uzstādīšanu apdrošinātajam transportlīdzeklim. Kopējais atlīdzības limits par visiem šajā punktā minētiem zaudējumiem tiek noteikts EUR 150,- (viens simts piecdesmit eiro, 00 centi) Polises darbības laikā;
- 3.4.8. **Bagāžas apdrošināšana** — zaudējumu atlīdzināšana par CSNg rezultātā radītiem transportlīdzekļa salonā vai bagāžas nodalījumā esošās bagāžas bojājumiem, ja par šiem bojājumiem ir ziņots policijai un ja zaudējumi ir nodarīti arī pašam transportlīdzeklim. Kopējais atlīdzības limits par visiem šajā punktā minētiem zaudējumiem tiek noteikts EUR 200,- (divi simti eiro, 00 centi) Polises darbības laikā;
- 3.4.9. **Atslēgu zādzība** — tiek atlīdzināti transportlīdzekļa aizdedzes atslēgu, drošības sistēmu vadības ierīču atjaunošanas (t.sk. programmēšanas), slēdzenes maiņas izdevumi transportlīdzekļa aizdedzes atslēgu un/vai drošības sistēmu vadības ierīču nolaupišanas gadījumā, ja par to ir ziņots policijai. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta pēc apmaksas dokumentu saņemšanas. Kopējais atlīdzības limits par visiem šajā punktā minētiem zaudējumiem tiek noteikts EUR 150,- (viens simts piecdesmit eiro, 00 centi) polises darbības laikā;

3.4.10. **Mājas (istabas) dzīvnieku nelaimes gadījumu apdrošināšana** — tiek atlīdzināti zaudējumi par CSNg rezultātā cietušā mājas (istabas) dzīvnieka gūtajiem miesas bojājumiem vai nāvi, ja tas tika transportēts apdrošinātajā transportlīdzeklī, zaudējumi ir nodarīti arī pašam transportlīdzeklī un par negadījumu ir paziņots policijai. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta pēc apmaksas dokumentu par veterinārārsta pakalpojumiem, dzīvnieka ārstniecībai izrakstīto medikamentu iegādes, bet nāves gadījumā par apbedīšanas/ utilizācijas izdevumiem saņemšanas. Kopējais atlīdzības limits par visiem šajā punktā minētiem zaudējumiem tiek noteikts EUR 200,- (divi simti eiro 00 centi) polises darbības laikā.

4. Izņēmumi

- 4.1. Apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta par zaudējumiem, kas radušies:
- 4.1.1. Izmantojot transportlīdzekli jebkāda veida sacensībās — sacensību vai treniņbraucieni laikā un vietā;
- 4.1.2. Vadot transportlīdzekli vai mācot vadīt transportlīdzekli citai personai, atrodoties alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotoksisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā vai pēc tādu medikamentu lietošanas, kas samazina vadītāja reakcijas ātrumu un uzmanību, saskaņā ar tās administratīvās teritorijas normatīviem aktiem, kurā noticis negadījums. Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus, ja apdrošinātā transportlīdzekļa vadītājs lietoja alkoholiskos dzērienus, narkotiskās, psihotoksiskās vai citas apreibinošās vielas pēc CSNg līdz pārbaudei, kas nosaka alkohola koncentrāciju vai konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi, vai līdz atbrīvošanai no šīs pārbaudes normatīvajos aktos noteiktā kārtībā. Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus, ja apdrošinātā transportlīdzekļa vadītājs pēc CSNg atteicās no pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai vai narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes;
- 4.1.3. Vadot transportlīdzekli bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli vai, ja transportlīdzekļa vadītājam ir noteikts transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums;
- 4.1.4. Rūpnīcas izgatavotājas noteikto transportlīdzekļa ekspluatācijas noteikumu un prasību neievērošanas rezultātā;
- 4.1.5. Pārkāpjot AETR līguma (Eiropas valstu līgums par transportlīdzekļu apkāpju darbu starptautiskajos autopārvadājumos) prasības un citas tiesību normas par transportlīdzekļu darba laiku un atpūtas režīmu;
- 4.1.6. Mācību braukšanas laikā, ja tā nav veikta atbilstoši spēkā esošām Ceļu satiksmes noteikumu prasībām;
- 4.1.7. Transportlīdzekļa elektriskajos un/vai mehāniskajos mezglos un/vai agregātos (motorā, transmisijā, ātrumkārbā un tml.), ja šādu bojājumu nav izsaukuši punkta 3.2. minēto risku iestāšanās;
- 4.1.8. Izmantojot transportlīdzekli teritorijās, kas nav paredzētas satiksmei, t.sk. iebraucot dabiskās, mākslīgās ūdens tilpnēs, purvainās teritorijās un/vai peļķēs, ja transportlīdzekļa dzinējā vai citos agregātos ir iekļuvis ūdens (izņemot 3.4.1. punktā noteiktos gadījumus), vai braucot pa apledojušām ūdenstilpnēm;
- 4.1.9. Korozijas, saplaisāšanas no sala (izņemot transportlīdzekļa priekšējā vējstikla, sānu logu un aizmugurēja stikla plīsumu), dabiskās nolietošanās rezultātā. Netiek atlīdzināti zaudējumi, kas saistīti ar transportlīdzekļa ekspluatācijas īpašību pasliktināšanos, dabisko nolietošanos (t.sk. skrāpējumi, sīku lakas un krāsas bojājumu rezultātā radušies zaudējumi), kā arī transportlīdzekļa kvalitātes zudumu un vērtības samazināšanos sakarā ar apdrošināšanas gadījumu un/vai remontu;
- 4.1.10. Tehniskā brāķa, nekvalitatīvi veikta remonta rezultātā, elļošanas vai citu šķidrumu trūkuma dēļ sistēmās, agregātos un mezglos;
- 4.1.11. Kara, invāzijas, ārvalstu ienaidnieka darbības, dumpja, revolūcijas, sacelšanās, masu nemieru, terorisma, jonizējošās radiācijas, jebkuras valsts institūcijas, militāras vai uzurpētas varas veiktā īpašuma aresta, konfiskācijas, rekvizīcijas vai nacionalizācijas rezultātā;
- 4.1.12. Ja apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī transportlīdzeklis neatbilda ekspluatācijas noteikumiem saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu un citu Latvijā spēkā esošu normatīvu un standartu prasībām, kā arī, ja tam nav veikta valsts tehniskā apskate vai transportlīdzeklis atzīts par neatbilstošu satiksmes drošības prasībām vai bīstamu ekspluatācijai. Šis punkts nav attiecināms uz gadījumiem, kad valsts tehniskā apskates neveikšanai nav tieša vai netieša cēloniskā sakara ar apdrošināšanas gadījumu, vai, ja laikā perioda starp datumu, līdz kurai bija jāveic tehniskā apskate, un apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī transportlīdzeklis netiek ekspluatēts un ir novietots garāžā, norobežotā teritorijā vai apsargājamā autostāvvietā;
- 4.1.13. Neievērojot Ceļu satiksmes noteikumus, kas aizliedz braukt ar transportlīdzekli;
- 4.1.14. Vadot transportlīdzekli ar pilnu masu virs 3.5 tonnām tādā slimības vai noguruma stāvoklī, kas liedz saprast reālos apstākļus un situāciju;
- 4.1.15. Iestājoties 3.2. punktā minētajiem riskiem laikā, kad transportlīdzeklis atradās prettiesiskā valdījumā, bet nav bijis apdrošināts pret zādības un laupīšanas risku;
- 4.1.16. Iestājoties 3.3. punktā minētajiem riskiem laikā, kad transportlīdzeklis nav bijis aprīkots ar Apdrošinātāja akceptētu drošības sistēmu vai tā nav bijusi darba kārtībā;
- 4.1.17. Krāpšanas, piesavināšanās vai izspiešanas rezultātā;
- 4.1.18. Sakarā ar nenostiprināta vai nepareizi nostiprināta kravu vai mantām, kas atradušās Polīšē norādītajā transportlīdzeklī, uz tā vai tam pievienotā piekabē, vai ar transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētām drošības jostām nepiesprādzēto vadītāju vai pasažieri (-iem), vai transportlīdzekļa salonā pārvadājamu dzīvnieku;
- 4.1.19. Sakarā ar audio/video aparatūras priekšējā noņemamā paneļa bojājumu vai zudumu, ja šādi zaudējumi nav radušies 3.2. punktā minēto risku iestāšanās rezultātā;
- 4.1.20. Sakarā ar transportlīdzekļa piekabes vai puspiekabes zādības rezultātu, ja gadījums noticis laikā, kad minētā piekabe vai puspiekabe nav bijusi sakabē ar vilcējtransportlīdzekli vai nav atradusies garāžā, norobežotā teritorijā vai apsargājamā autostāvvietā;
- 4.1.21. Ja apdrošinātais transportlīdzeklis pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža atrodas meklēšanā Interpola birojā un/vai Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Operatīvās Uzskaites un Statistikas pārvaldē;
- 4.1.22. Ja apdrošinātā transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs izraisīja apdrošināšanas gadījumu ar ļaunu nolūku (t.sk. izdarot tīšu noziedzīgu nodarījumu);
- 4.1.23. Ja Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, transportlīdzekļa īpašnieks vai tiesīgais lietotājs pats ir nodevis transportlīdzekli, tā atslēgu vai drošības sistēmu vadības pulti vai atslēgu personai, kura apzināti ir nodarījis transportlīdzeklī bojājumus vai izdarījis transportlīdzekļa zādību;
- 4.1.24. Ja Apdrošinātais, Apdrošinājumaņēmējs, transportlīdzekļa īpašnieks un/vai tiesīgais lietotājs pēc apdrošināšanas gadījuma nav izpildījis visas spēkā esošos normatīvos aktos un apdrošināšanas noteikumus paredzētas darbības Apdrošinātāja regresa prasības nodrošināšanai pret personu, kuras vainas dēļ ir nodarīti zaudējumi;
- 4.2. Apdrošināšanas līgums dod tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību tikai gadījumos, ja apdrošināto transportlīdzekli lieto transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs.

III Līguma darbības teritorija un periods

5. Apdrošināšanas līguma darbības teritorija

- 5.1. Apdrošināšanas līguma darbības teritorija ir Latvija, Lietuva, Igaunija, Albānija, Austrija, Andora, Beļģija, Bosnija un Hercegovina, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Lihtenšteina, Luksemburga, Maķedonija, Monako, Nīderlande, Norvēģija, Polija, Portugāle, Rumānija, Serbija un Melnkalne, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Šveice, Ungārija, Vācija un Zviedrija;
- 5.2. Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs papildus var vienoties par sekojošu līguma darbības teritoriju iekļaušanu šo noteikumu 5.1. punktā noteiktajā teritorijā, par ko polisē tiek izdarīta atzīme (-es):
 - 5.2.1. Īrija, Lielbritānija un Malta;
 - 5.2.2. Baltkrievija, Krievijas Eiropas daļa, Moldova un Ukraina.
- 5.3. Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs var vienoties par Apdrošināšanas līguma darbības teritorijas paplašināšanu.

6. Apdrošināšanas līguma darbības periods

- 6.1. Apdrošināšanas līguma darbības periods ir norādīts polisē. Apdrošināšanas līguma darbības periods ir 1 (viens) gads, ja polisē nav noteikts citādi.
- 6.2. Apdrošināšanas līgums ir spēkā polisē norādītajā līguma darbības periodā, ja Apdrošinājumaņēmējs apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu ir samaksājis līdz polisē norādītajam datumam.
- 6.3. Ja Apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu līdz polisē norādītajam datumam, tad apdrošināšanas līgums nav spēkā no tā noslēgšanas brīža.

IV Tiesības un pienākumi

7. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja un transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākumi ir:

- 7.1. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja, transportlīdzekļa īpašnieka un transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākumi:
 - 7.1.1. Noslēdzot apdrošināšanas līgumu:
 - 7.1.1.1. sniegt pilnīgu un patiesu informāciju par apdrošināšanas objektu;
 - 7.1.1.2. pēc apdrošinātāja pieprasījuma uzrādīt apdrošināšanas objektu apskatei un fotografēšanai;
 - 7.1.1.3. informēt Apdrošinātāja pārstāvi par visiem apstākļiem, kas var ietekmēt apdrošinātāja riska iestāšanās iespējamību. Ja Apdrošinājumaņēmējam ir šaubas par kāda apstākļa ietekmi, tam jākonsultējas ar Apdrošinātāju.
 - 7.1.2. Apdrošināšanas līguma darbības laikā:
 - 7.1.2.1. informēt transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju(-us) par Polises esamību un tās nosacījumiem;
 - 7.1.2.2. nekavējoties paziņot apdrošinātājam par jebkura cita apdrošināšanas līguma spēkā stāšanos, ja šajā līgumā apdrošināšanas atlīdzība ir paredzēta par kādu vai visiem saskaņā ar šo polisi apdrošinātiem riskiem;
 - 7.1.2.3. ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā rakstiski paziņot Apdrošinātājam par jebkuriem apgrūtinājumiem attiecībā uz transportlīdzekli;
 - 7.1.2.4. ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā paziņot Apdrošinātājam par izmaiņām, kas attiecas uz Apdrošināšanas līgumu un Apdrošināšanas objektu, kā arī par visiem apstākļiem, kas var ievērojami palielināt apdrošinātāja riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu (valsts numura zīmju un reģistrācijas apliecības nomaiņa, izmaiņas drošības sistēmās un papildus aprīkojumā, izmaiņas transportlīdzekļa izmantošanas veidā un tml.);
 - 7.1.2.5. atstājot transportlīdzekli, to aizslēgt, aizvērt logus un ieslēgt transportlīdzekļa drošības sistēmas;
 - 7.1.2.6. nekavējoties pēc Apdrošinātāja pieprasījuma uzrādīt transportlīdzekli apdrošinātājam;

- 7.1.2.7. ekspluatējot transportlīdzekļus, kas aprīkoti ar tahogrāfu, ievērot Eiropas valstu līgumu attiecībā uz transportlīdzekļu apkalpju darbu starptautiskajos autopārvadājumos (AETR) prasības, piemērojot arī Latvijas Republikas teritorijā veicamajiem pārvadājumiem Latvijas Republikas tiesību aktus, kas nosaka transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika, braukšanas attāluma un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumus;
- 7.1.2.8. transportlīdzekļa atslēgu, drošības sistēmu vadības pulšu un/vai atslēgu nozaudēšanas vai zādzības gadījumā nekavējoties ziņot Apdrošinātājam, veicot papildu drošības pasākumus (transportlīdzekli neatstāt bez uzraudzības un nogādāt uz garāžu, norobežoto teritoriju vai apsargājamo autostāvvietu) un par saviem līdzekļiem veikt transportlīdzekļa atslēgu, slēdzenī, kā arī drošības sistēmas vadības pulšu un atslēgu maiņu;
- 7.1.2.9. transportlīdzekļa atslēgu, drošības sistēmu un/vai to pulšu un/vai atslēgu nomaiņas vai dublikātu izgatavošanas gadījumā rakstiski saskaņot ar Apdrošinātāju veiktās izmaiņas;
- 7.1.2.10. glabāt Transportlīdzekļa bezkontakta imobilizera (elektroniska motora darbības bloķētāja) vadības ierīces atsevišķi no Transportlīdzekļa aizdedzes atslēgām un signalizācijas pultīm;
- 7.1.2.11. nodrošināt Transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentu, atslēgu un tml. drošības sistēmu vadības ierīču tālvadības pulšu, atslēgu un tml. glabāšanu trešajām personām nepieejamā vietā, t.sk. atstājot transportlīdzekli, neatstāt šajā noteikumu punktā uzskaitītos priekšmetus transportlīdzeklī.
- 7.1.3. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam:
 - 7.1.3.1. nekavējoties paziņot:
 - 7.1.3.1.1. par CSNg — Ceļu policijai, kad Ceļu satiksmes noteikumi vai cits tiesību akts, kas nosaka transportlīdzekļa vadītāja rīcību pēc CSNg un kas ir spēkā valsts teritorijā, kurā noticis CSNg, uzliek Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam par pienākumu ziņot par CSNg policijai.

Par CSNg policijai nav jāziņo:

- ja CSNg rezultātā nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, nav cietuši cilvēki, transportlīdzeklim (-ļiem) nav radušies bojājumi, kuru dēļ tas (-ie) nevar vai tam (-iem) aizliegts braukt saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem, un gadījumā, ja CSNg ir iesaistīti ne vairāk kā 2 (divi) transportlīdzekļi, transportlīdzekļu vadītāji arī spēj vienoties par visiem būtiskajiem CSNg apstākļiem un, ievērojot konkrētās valsts normatīvos aktus, aizpildīt saskaņoto paziņojumu;
- ja CSNg ir iesaistīts tikai viens transportlīdzeklis, nav cietuši cilvēki un nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, transportlīdzekļa vadītājs drīkst atstāt negadījumu vietu, neziņojot policijai par negadījumu, neatkarīgi no transportlīdzeklim nodarīto bojājumu smaguma;
- priekšējā vējstikla, transportlīdzekļa logu stiklu, lukturu stiklu un/vai spoguļu stiklu bojājumu gadījumā;

- 7.1.3.1.2. par zādzību vai trešās personas prettiesisku rīcību — policijai;
- 7.1.3.1.3. par ugunsgrēku vai eksploziju — Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un policijai;
- 7.1.3.1.4. par krītošu priekšmetu iedarbību — pašvaldības policijai vai citai kompetentai institūcijai, izņemot ārēja neparedzēta spēka rādītus gadījumus, kuru cēlonis vai iestāšanās iespējamība nav atkarīga no trešo personu darbības vai bezdarbības un par kuru saskaņā ar normatīvo aktu noteikumiem policijai nav jāziņo;
- 7.1.3.1.5. par transportlīdzeklim nodarītajiem bojājumiem tā remonta, mazgāšanas vai tīrīšanas laikā — policijai vai attiecīgā pakalpojuma sniedzēja uzņēmuma vadībai, ar kuru jāsastāda abpusēji parakstīts dokuments par apdrošināšanas gadījuma apstākļiem un transportlīdzeklim nodarītajiem bojājumiem.
- 7.1.3.2. nekavējoties veikt pasākumus transportlīdzekļa saglabāšanai, zaudējumu novēršanai un samazināšanai;

- 7.1.3.3. nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, paziņot Apdrošinātājam par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un 10 (desmit) darba dienu laikā no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža, bet ne vēlāk, kā 1 (vienu) darba dienu pēc apdrošināšanas polises termiņa beigām, personīgi iesniegt Apdrošinātājam noteikta parauga pieteikumu vai aizpildīt un iesniegt to elektroniski Apdrošinātāja interneta mājas lapā. Transportlīdzekļa zādzības vai laupīšanas gadījumā pieteikums ir jāiesniedz tikai personīgi, to izdarot nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža. Ja objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams personīgi iesniegt rakstisku pieteikumu, tad to veic Apdrošinājumaņēmēja vai tiesīgā lietotāja ģimenes loceklis vai pilnvarotā persona;
- 7.1.3.4. Audio, video vai navigācijas iekārtas, kurai ir paredzēts noņemamais panelis, ekrāns vai kāda cita noņemama daļa, zādzības gadījumā, nodot noņemamo daļu Apdrošinātājam;
- 7.1.3.5. uzrādīt Apdrošinātājam apdrošināto transportlīdzekli un transportlīdzekļa apdrošinātā papildu aprīkojuma bojātās detaļas vai atliekas;
- 7.1.3.6. saglabāt transportlīdzekli un tā atliekas tādā stāvoklī, kādā tas bija pēc apdrošināšanas gadījuma, un neuzsākt transportlīdzekļa remontu vai utilizāciju, kamēr nav veikta Apdrošinātāja norīkotā eksperta apskate;
- 7.1.3.7. paziņot Apdrošinātājam par jebkuriem slēptiem defektiem, kas tiek atklāti transportlīdzekļa remonta laikā un nav nofiksēti Apdrošinātāja norīkotā eksperta sastādītajā apskates protokolā pirms minēto defektu novēršanas darbu uzsākšanas;
- 7.1.3.8. iesniegt (uzrādīt) Apdrošinātājam 11.15.punktā norādītos zaudējuma faktus, tā rašanās apstākļu un apmēru apstiprinošus dokumentus, pierādījumus un informāciju, kā arī pildīt citus Apdrošinātāja uzliktos pienākumus saistībā ar apdrošināšanas gadījuma apstākļu un zaudējuma apmēru noskaidrošanu;
- 7.1.3.9. ekspluatējot transportlīdzekļus, kas aprīkoti ar tahogrāfu, jebkura bojājuma gadījumā Apdrošinātāja pieprasītajā termiņā nodot informāciju no tahogrāfa (par iepriekšējām 48 (četrdesmit astoņām) stundām kopš negadījuma), kas atradies bojātajā transportlīdzeklī negadījuma brīdī;
- 7.1.3.10. transportlīdzekļa zādzības gadījumā, vienlaicīgi ar šo noteikumu 7.1.3.3. punktā minēto pieteikumu par zaudējumu kompensēšanu, iesniegt apdrošinātājam transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību, visas apdrošināšanas pieteikumā minētās transportlīdzekļa atslēgas un drošības sistēmu vadības pultis, vadības ierīces un atslēgas, izņemot gadījumu, kad minētās lietas nodotas policijai un par to ticis sastādīts izņemšanas akts. Gadījumā, ja pieteikumā aizdedzes atslēgu, drošības sistēmu vadības ierīču un/vai atslēgas skaits nav norādīts, Apdrošinātājam jānodod visas rūpnīcas izgatavotās paredzētās transportlīdzekļa atslēgas, drošības sistēmu vadības ierīces un atslēgas, saskaņā ar transportlīdzekļa izgatavotāja datiem. Par augstāk minēto dokumentu un/vai priekšmetu pieņemšanu tiek sastādīts akts, ko paraksta Apdrošinātāja pārstāvis un iesniedzējs. Pēc Apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātāja lūguma, tiem tiek iesniegta akta kopija;
- 7.1.3.11. Ja CSNg noticis valstī, kura ir zaļās kartes konvencijas dalībvalsts un CSNg vainojama trešā persona, noskaidrot un rakstiski paziņot Apdrošinātājam informāciju par CSNg izraisījušā transportlīdzekļa civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (apdrošinātāja nosaukums, adrese, polises numurs).
- 7.2. Apdrošinātā pienākums ir atmaksāt saņemto apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu Apdrošinātājam:
- 7.2.1. ja pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka apdrošināšanas atlīdzība vai tās daļa tika izmaksāta nepamatoti;
- 7.2.2. ja nozagtais transportlīdzeklis un (vai) tā daļas un papildu aprīkojums ir atdots tā īpašniekam;
- 7.2.3. ja zaudējumu ir atlīdzinājis trešā persona.
- 7.3. Apdrošinātā pienākums ir atmaksāt ar zaudējumu rašanās apstākļu un apmēru noteikšanu saistītos izdevumus, ja par apdrošināšanas gadījumu sniegta nepatiesa informācija.

8. Apdrošinājumaņēmēja tiesības ir:

- Noslēdzot līgumu, saņemt skaidrojumu par jautājumiem, kas saistīti ar tā darbību;
- Polises nozaudēšanas vai iznīcināšanas gadījumā saņemt tās kopiju;
- Iesniedzot pieteikumu par zaudējumu kompensēšanu, pieprasīt bojātā transportlīdzekļa apskati 3 (trīs) darba dienu laikā, izņemot gadījumu, kad transportlīdzeklis atrodas ārpus Latvijas Republikas teritorijas;
- Pēc pieteikuma par zaudējumu kompensēšanu iesniegšanas šajos noteikumos noteiktajā kārtībā un termiņos saņemt Apdrošinātāja paziņojumu par pieņemto lēmumu.

V Apdrošinājuma summa un apdrošināšanas prēmija

9. Apdrošinājuma summa

- Apdrošinājuma summu nosaka Apdrošinājumaņēmējs.
- Apdrošinājuma summa nedrīkst pārsniegt transportlīdzekļa faktisko vērtību.
- Transportlīdzekļa jaunvērtības apdrošināšana.
 - Jaunvērtības apdrošināšana piemērojama jauniem transportlīdzekļiem (0 gadu veciem);
 - Jaunvērtības apdrošināšana ir spēkā, ja no transportlīdzekļa pirmās reģistrācijas dienas tam ir bijis tikai viens īpašnieks;
 - Jaunvērtības apdrošināšana ir spēkā, ja apdrošināšanas polisē ir izdarīta atbilstoša atzīme;
 - Jaunvērtības apdrošināšana ir spēkā ne ilgāk kā vienu gadu, sākot ar Apdrošināšanas polises spēkā stāšanās dienu.

10. Apdrošināšanas prēmija

- Apdrošināšanas prēmijas samaksa tiek veikta 1 (vienā) maksājumā par visu apdrošināšanas līguma darbības laiku, ja Apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādi.
- Ja, noslēdzot Apdrošināšanas līgumu, Apdrošinātājs piešķir Apdrošinājumaņēmējam tiesības maksāt Apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošināšanas prēmiju pa daļām:
 - Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums ievērot Apdrošināšanas polisē noteikto maksāšanas grafiku;
 - Apdrošināšanas prēmijas maksāšanas grafika pārkāpšanas gadījumā, apdrošinātājs nosūta apdrošinājumaņēmējam rakstveida paziņojumu ar uzaicinājumu samaksāt attiecīgo prēmijas daļu līdz noteiktam datumam. Ja prēmija netiek samaksāta paziņojumā norādītajā termiņā un apmērā, Apdrošinātājs izbeidz Apdrošināšanas līgumu;
 - Apdrošinātājs ir tiesīgs ieturēt nesamaksātas apdrošināšanas prēmijas daļas līdz apdrošināšanas perioda beigām no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības saskaņā ar attiecīgo apdrošināšanas polisi.
- Apdrošinājumaņēmējs ir tiesīgs maksāt apdrošināšanas prēmiju skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar pārskaitījumu, tad par samaksas datumu tiek uzskatīts datums, kad nauda tiek ieskaitīta Apdrošinātāja norādītajā kontā.
- Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa ir samaksāta pēc Apdrošināšanas polisē noteiktā termiņa, Apdrošinātājam ir tiesības atmaksāt iemaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu. Apdrošinātājam 10 (desmit) darbdienu laikā no nokavētās apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas dienas ir jāatmaksā samaksātā apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa, vai jānosūta Apdrošinājumaņēmējam lūgumu paziņot apdrošinātājam apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas saņemšanas veidu.
- Ja Apdrošinātājs 10.4. punktā noteiktajā termiņā neatmaksā samaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu vai nenosūta Apdrošinājumaņēmējam lūgumu paziņot apdrošinātājam apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas saņemšanas veidu, uzskatāms, ka apdrošināšanas līgums ir spēkā ar tajā norādīto spēkā stāšanās dienu.

- 10.6. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa ir samaksāta pēc Apdrošināšanas līgumā noteiktā prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas termiņa un līdz apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas dienai ir iestājies apdrošinātais risks, uzskatāms, ka Apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā un Apdrošinātājam ir pienākums paziņot Apdrošinājumaņēmējam par šā līguma spēkā neesamību un atmaksāt samaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu. Šajā gadījumā Apdrošinātājam ir pienākums 10 (desmit) darbdienu laikā pēc nokavētās apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas nosūtīt Apdrošinājumaņēmējam paziņojumu par Apdrošināšanas līguma spēkā neesamību un atmaksāt tam samaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu vai nosūtīt Apdrošinājumaņēmējam paziņojumu par Apdrošināšanas līguma spēkā neesamību, lūdzot paziņot, kādā veidā Apdrošinājumaņēmējs vēlas saņemt apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksu, ja Apdrošinātājam nav zināms veids, kādā Apdrošinājumaņēmējs var saņemt apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksu.
- 11.2. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātais ir tiesīgs pieprasīt apdrošināšanas atlīdzību par vienu 3.2. punktā norādīto apdrošināšanas gadījumu, ja šis gadījums atbilstoši noteikumu 7.1.3.1. punktā noteiktajai kārtībai bija jāreģistrē policijā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā vai citā kompetentā iestādē, bet tas nebija izdarīts. Šajā gadījumā apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta 11.1.punktā noteiktajā kārtībā un nevar pārsniegt EUR 1500,- (viens tūkstošis pieci simti eiro, 00 centi). Šis punkts netiek piemērots gadījumiem, kad Apdrošinātais, Apdrošinājumaņēmējs vai transportlīdzekļa tiesīgs lietotājs augstāk minētā apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir nodarījis bojājumus trešās personas mantai vai kad Apdrošinātājam, transportlīdzekļa īpašniekam vai tiesīgajam lietotājam ir bijusi zināma vai bijusi iespējas noskaidrot konkrētu personu, kuras vainas dēļ apdrošinātam transportlīdzeklim ir nodarīti bojājumi, vai transportlīdzeklis, kura vadītājs ir nodarījis bojājumus apdrošinātam transportlīdzeklim.
- 11.3. Pirms apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas Apdrošinājumaņēmēja un/vai tiesīgā lietotāja pienākums ir apdrošināšanas gadījumā bojātās un remonta laikā nomainītās detaļas pēc Apdrošinātāja pieprasījuma nodot tā īpašumā.
- 11.4. Transportlīdzeklis uzskatāms par bojāgājušu, ja Apdrošinātājs (nozīmētais sauszemes transportlīdzekļu eksperts), pamatojoties uz 11.1.1. punktā minēto atlīdzības aprēķināšanas metodiku, ir atzinis tā remontu par tehniski neiespējamu vai ekonomiski nepamatotu (Remonts tiek uzskatīts par ekonomiski nepamatotu, ja paredzamās transportlīdzekļa remonta izmaksas pārsniedz summu, kas aprēķināta kā starpība starp transportlīdzekļa vērtību pirms CSNg un bojātā transportlīdzekļa atlieku vērtību pēc CSNg).
- 11.5. Transportlīdzekļa zādzības, laupīšanas un bojāejas gadījumos apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, ņemot vērā sekojošus nosacījumus:

VI Apdrošināšanas atlīdzība

11. Apdrošināšanas atlīdzības noteikšana un izmaksa

- 11.1. Bojājumu, apzagšanas gadījumos vai, ja ir iestājušies šo noteikumu 3.4. punktā minētie riski, apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, ņemot vērā sekojošus nosacījumus:
- 11.1.1. Apdrošinātājs vai Apdrošinātāja nozīmētais sauszemes transportlīdzekļu eksperts aprēķina transportlīdzekļa remonta izdevumus (zaudējumu summu), pamatojoties uz Latvijas Republikas sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas reglamentējošo normatīvo akto noteikto metodiku, kas ir spēkā apdrošināšanas gadījuma brīdī, ņemot vērā Latvijas Republikas teritorijā esošo cenu līmeni;
- 11.1.2. Papildu aprikojuma zādzības vai bojājuma gadījumā apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta tikai par bojātām vai nozagtām detaļām;
- 11.1.3. Ja apdrošināšanas līgumā ir izdarīts ieraksts par pasūtījuma valsts numura zīmju apdrošināšanu, zaudējumi sakarā ar pasūtījuma valsts numura zīmju nozagšanu tiek aprēķināti, ņemot vērā Apdrošināšanas līgumā noteikto pasūtījuma valsts numura zīmju apdrošinājuma summu, bet ja ieraksts nav izdarīts, zaudējumi tiek aprēķināti izejot no parasto valsts numura zīmju komplekta cenas apdrošināšanas gadījuma dienā;
- 11.1.4. Ja apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta naudā, tad saskaņā ar 11.1.1. — 11.1.3. punktu nosacījumiem aprēķinātā zaudējumu summa tiek samazināta par pievienotas vērtības nodokļa (PVN) summu;
- 11.1.5. No saskaņā ar 11.1.1. — 11.1.4.punktu nosacījumiem aprēķinātās zaudējumu summas tiek atskaitīts apdrošināšanas polisē uzrādītais apdrošinājumaņēmēja paša risks bojājuma gadījumam;
- 11.1.6. Ja polisē ir uzrādīts Apdrošinājumaņēmēja paša risks, ņemot vērā polises darbības laikā pieteikto apdrošināšanas gadījumu skaitu, tad no aprēķinātās zaudējumu summas tiek atskaitīts paša risks attiecīgi norādītajā lielumā. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību šajā punktā minētajā kārtībā, tiek ņemti vērā tikai tie Polises darbības laikā pieteiktie apdrošināšanas gadījumi, par kuriem Apdrošinātājs nav atteicis apdrošināšanas atlīdzības izmaksu;
- 11.1.7. Noteikumu 11.1.6. punkta kārtība netiek piemērota attiecībā uz gadījumiem, kad līguma darbības laikā bojājumi ir nodarīti tikai transportlīdzekļa priekšējam vāģstiklam — šie gadījumi netiek uzskatīti kā apdrošināšanas gadījumi šo Noteikumu 11.1.6. punkta izpratnē un, nosakot apdrošināšanas atlīdzību, šajos gadījumos tiek piemērota polisē noteiktā kārtība un norādītais paša risks vējstikla bojājumu gadījumam;
- 11.1.8. Paša risks netiek ieturēts, ja transportlīdzeklis ir bojāts (izņemot bojāeju) CSNg rezultātā, kas noticis Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalstu teritorijā, kurās darbojas Apdrošināšanas līgums, atbilstošā ceļu policijas lēmumā vai saskaņotajā paziņojumā uzrādītās trešās personas vainas dēļ;
- 11.2. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātais ir tiesīgs pieprasīt apdrošināšanas atlīdzību par vienu 3.2. punktā norādīto apdrošināšanas gadījumu, ja šis gadījums atbilstoši noteikumu 7.1.3.1. punktā noteiktajai kārtībai bija jāreģistrē policijā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā vai citā kompetentā iestādē, bet tas nebija izdarīts. Šajā gadījumā apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta 11.1.punktā noteiktajā kārtībā un nevar pārsniegt EUR 1500,- (viens tūkstošis pieci simti eiro, 00 centi). Šis punkts netiek piemērots gadījumiem, kad Apdrošinātais, Apdrošinājumaņēmējs vai transportlīdzekļa tiesīgs lietotājs augstāk minētā apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir nodarījis bojājumus trešās personas mantai vai kad Apdrošinātājam, transportlīdzekļa īpašniekam vai tiesīgajam lietotājam ir bijusi zināma vai bijusi iespējas noskaidrot konkrētu personu, kuras vainas dēļ apdrošinātam transportlīdzeklim ir nodarīti bojājumi, vai transportlīdzeklis, kura vadītājs ir nodarījis bojājumus apdrošinātam transportlīdzeklim.
- 11.3. Pirms apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas Apdrošinājumaņēmēja un/vai tiesīgā lietotāja pienākums ir apdrošināšanas gadījumā bojātās un remonta laikā nomainītās detaļas pēc Apdrošinātāja pieprasījuma nodot tā īpašumā.
- 11.4. Transportlīdzeklis uzskatāms par bojāgājušu, ja Apdrošinātājs (nozīmētais sauszemes transportlīdzekļu eksperts), pamatojoties uz 11.1.1. punktā minēto atlīdzības aprēķināšanas metodiku, ir atzinis tā remontu par tehniski neiespējamu vai ekonomiski nepamatotu (Remonts tiek uzskatīts par ekonomiski nepamatotu, ja paredzamās transportlīdzekļa remonta izmaksas pārsniedz summu, kas aprēķināta kā starpība starp transportlīdzekļa vērtību pirms CSNg un bojātā transportlīdzekļa atlieku vērtību pēc CSNg).
- 11.5. Transportlīdzekļa zādzības, laupīšanas un bojāejas gadījumos apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, ņemot vērā sekojošus nosacījumus:
- 11.5.1. no apdrošināšanas polisē noteiktās apdrošinājuma summas tiek atskaitīts nolietojums 1% (viens procenta) apmērā no apdrošināšanas summas par katru pilnu mēnesi no apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas līdz dienai, kad noticis apdrošināšanas gadījums, kā arī zādzības un laupīšanas vai bojāejas gadījumiem noteiktais paša risks;
- 11.5.2. ja summa, kas aprēķināta, atskaitot 11.5.1. punktā minēto nolietojumu no apdrošinājuma summas, pārsniedz transportlīdzekļa faktisko vērtību dienā, kad noticis apdrošināšanas gadījums, apdrošinātājs aprēķina apdrošināšanas atlīdzību, atskaitot no transportlīdzekļa faktiskās vērtības summas zādzības un laupīšanas vai bojāejas gadījumiem noteikto paša risku;
- 11.5.3. ja transportlīdzeklis ir apdrošināts saskaņā ar noteikumu 9.3. punktu, apdrošināšanas atlīdzība transportlīdzekļa zādzības, laupīšanas un bojāejas gadījumos tiek aprēķināta, atskaitot no apdrošināšanas polisē minētās apdrošinājuma summas polisē norādīto, attiecīgajam riskam atbilstošo paša riska apmēru;
- 11.5.4. ja zādzība vai laupīšana notikusi Baltkrievijas, Krievijas Eiropas daļā vai Ukrainas teritorijā, 11.5.1. — 11.5.3. punktos minētajos aprēķinos tiek piemērots zādzības un laupīšanas riskam noteiktais paša risks divkārtšā apmērā.
- 11.6. Pirms apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, par bojā gājušu atzītais transportlīdzeklis tiek nodots Apdrošinātāja īpašumā pēc tā pieprasījuma. Ja transportlīdzekļa īpašnieks tam nepiekrīt vai atsakās veikt visas nepieciešamās darbības, kas saistītas ar transportlīdzekļa nodošanu Apdrošinātāja īpašumā, vai apdrošinātājs nav pieprasījis nodot transportlīdzekli īpašumā, apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, atskaitot no 11.5.punktā noteiktajā kārtībā aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības summas bojā gājušā transportlīdzekļa atlieku tirgus vērtību (t.sk. PVN).
- 11.7. Pirms apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas par nozagto vai nolauzīto transportlīdzekli, transportlīdzekļa īpašnieks paraksta Apdrošinātāja akceptētu saistību rakstu, kurā tiek noteiktas pušu tiesības un pienākumi gadījumos, ja transportlīdzeklis (vai tā daļas) tiek atrasts.

- 11.8. Izmaksas par apdrošināšanas gadījuma rezultātā cietušā transportlīdzekļa glābšanu vai nogādāšanu uz tuvāko remonta uzņēmumu vai stāvvietu, izmaksas, kas saistītas ar apdrošināšanas gadījuma rezultātā cietušā transportlīdzekļa novietošanu uz ceļa, un, kravas, kura atradās transportlīdzeklī, pārkraušanu, kā arī izmaksas par maksas autostāvvietas izmantošanu ārpus remonta uzņēmuma darba laika vai līdz remonta uzņēmuma saskaņošanai ar Apdrošinātāju, vai, ja transportlīdzeklis novietots autostāvvietā izmeklēšanas procesa veikšanai, uz laiku, līdz policija atļauj veikt turpmākas darbības ar transportlīdzekli, un par atkārtotu transportlīdzekļa transportēšanu līdz tuvākajam servisam, Latvijas Republikas teritorijā Apdrošinātājs atlīdzina līdz EUR 200,- (divi simti eiro, 00 centi), pārējā līguma darbības teritorijā — līdz EUR 500,- (pieci simti eiro, 00 centi) par visiem šajā punktā minētajiem izdevumiem kopā, nepiemērojot paša risku bojājumiem.
- 11.9. Ja transportlīdzeklis ir apdrošināts virs tā faktiskās vērtības apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī (virsapdrošināšana), apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, kādā atlīdzība būtu jāizmaksā, ja apdrošinājuma summa sakristu ar transportlīdzekļa faktisko vērtību.
- 11.10. Ja apdrošinājuma summa noslēgšanas brīdī ir mazāka par apdrošinātā transportlīdzekļa faktisko vērtību, Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību tādā proporcijā, kāda ir starp apdrošinājuma summu un šo vērtību, ja apdrošināšanas līgumā nav paredzēts citādi.
- 11.11. Transportlīdzekļa bojājuma gadījumā:
- 11.11.1. pēc Apdrošinātāja un Apdrošinātā vienošanās apdrošināšanas atlīdzība apdrošinātajam tiek izmaksāta, opmaksājot apdrošinātā objekta remontdarbu izdevumus ar apdrošinātāju saskaņotā remonta uzņēmumā, vai, ja apdrošināšanas līgumā ir izdarīts atbilstošs ieraksts, atlīdzības izmaksu tiek veikta Apdrošinātajam remonta uzņēmuma saskaņotajā remontdarbu izdevumu tāmē norādītajā apmērā, samazinot to par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) summu;
- 11.11.2. transportlīdzekļa vājstikla bojājumi, ja transportlīdzeklīm nav citu bojājumu, tiek segti, apmaksājot apdrošinātā objekta remontdarbu izdevumus tikai ar Apdrošinātāju saskaņotā remonta uzņēmumā;
- 11.11.3. Apdrošinātājs var neapmaksāt tādu transportlīdzekļa rezerves daļu vai aprīkojuma nomaipnu, kas var uzlabot transportlīdzekļa tehnisko stāvokli, salīdzinot ar to, kāds tas bija pirms apdrošināšanas gadījuma;
- 11.11.4. pēc apdrošinātā izvēles vai, ja vienošanās par remonta uzņēmumu, kurā tiks remontēts transportlīdzeklis, starp Apdrošinātāju un Apdrošināto netiek panākta, apdrošināšanas atlīdzība Apdrošinātajam tiek veikta ar pārskaitījumu uz norādīto bankas kontu;
- 11.11.5. ja transportlīdzekļa vecums nepārsniedz 3 (trīs) gadus, Apdrošinātājs akceptē tā remontu autorizētajā dīlera remonta uzņēmumā. Vecākiem transportlīdzekļiem remonts autorizētajā dīlera remonta uzņēmumā tiek akceptēts, ja par to ir izdarīta īpaša atzīme polisē.
- 11.12. Transportlīdzekļa zādzības, laupīšanas vai pilnīgas bojāejas gadījumā apdrošināšanas atlīdzība Apdrošinātajam tiek izmaksāta naudā. Atsevišķos gadījumos bojāgājušais, nolauptais vai nozagtais transportlīdzeklis un papildu aprīkojums var tikt aizstāts ar līdzvērtīgu. Ja Apdrošinātājs pieņem lēmumu aizstāt transportlīdzekli ar līdzvērtīgu, transportlīdzekļa īpašniekam jāsamaksā Apdrošinātajam atbilstošā paša riska summa, pretējā gadījumā tiek iegādāts par paša riska summu lētāks transportlīdzeklis.
- 11.13. Apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, izmaksā to, veic citas nepieciešamās darbības apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai vai pieņem lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību sekojošos termiņos:
- 11.13.1. transportlīdzekļa zādzības vai laupīšanas gadījumā — 1 (vienu) mēneša laikā pēc apdrošināšanas gadījuma pieteikuma saņemšanas, bet ne vēlāk kā 7 (septiņu) darba dienu laikā pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas, ja transportlīdzeklis 1 (vienu) mēneša laikā pēc pieteikuma saņemšanas netiek atrasts;
- 11.13.2. pārējos gadījumos — 7 (septiņu) darba dienu laikā pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas.
- 11.14. Ja Apdrošinātajam objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot 11.13.1. un 11.13.2. punktus minēto termiņu, to var pagarināt uz laiku līdz 6 (sešiem) mēnešiem no dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzību. Persona, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību, tiek informēta par to, nosūtot motivētu rakstveida paziņojumu.
- 11.15. Lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu tiek pieņemts pēc visu sekojošo dokumentu saņemšanas:
- 11.15.1. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, transportlīdzekļa īpašnieka, transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pieteikums par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un paskaidrojumi par apdrošinātā riska iestāšanās faktiskajiem apstākļiem un tā izraisītajām sekām;
- 11.15.2. kompetentu iestāžu, kuru pienākumos ietilpst attiecīgo negadījumu izmeklēšana, izziņas un/vai protokoli un/vai saskaņotais paziņojums par CSNg;
- 11.15.3. nepieciešamības gadījumā papildus attiecīgo nozaru ekspertu slēdzieni, atzinumi par riska iestāšanos vai tā izraisītajām sekām, CSNg protokoli, tiesu, prokuratūras iestāžu izziņas;
- 11.15.4. citi dokumenti, kas saistīti ar apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un/vai tā izraisītajām sekām.

12. Apdrošināšanas atlīdzības samazināšana un atteikšana

- 12.1. Apdrošinātājs ir tiesīgs atteikt apdrošināšanas atlīdzību izmaksu ja:
- 12.1.1. Apdrošinājumaņēmējs, transportlīdzekļa īpašnieks, tiesīgais lietotājs vai Apdrošinātais nav izpildījis kādu no šo noteikumu 7.1. punktā norādītajiem pienākumiem (izņemot 7.1.2.4. punktu, kurā minēto pienākumu neizpildes sekas nosaka noteikumu 12.5. punkts). Tāpat šis punkts nav attiecināms uz noteikumu 11.2. punktā minēto izņēmuma gadījumu saistībā ar noteikumu 7.1.3.1. punktā minēto pienākumu neizpildi;
- 12.1.2. Transportlīdzeklis nozagts, apzagts vai tam nodarīti bojājumi, kad tas novietots, neaizslēdzot to vai ar atvērtiem logiem vai neieslēdzot transportlīdzekļa drošības sistēmas;
- 12.1.3. Transportlīdzekļa atslēgas, drošības sistēmu vadības ierīces un/vai reģistrācijas apliecība atstāti viegli pieejamās vietās vai iedoti personai, kura pēc tam transportlīdzekli nozagusi vai nolaupijusi.
- 12.2. Apdrošinātājs ir tiesīgs atteikt atlīdzību, ja, noslēdzot Apdrošināšanas līgumu, tā darbības laikā vai pēc zaudējuma iestāšanās Apdrošinātais, Apdrošinājumaņēmējs vai transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs ir sniedzis nepatiesu informāciju vai atsakās sniegt Apdrošinātāja pieprasīto informāciju un tas ir izdarīts ar Jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ.
- 12.3. Apdrošinātājs ir tiesīgs atteikt atlīdzību, ja apdrošināšanas gadījumus iestāties, transportlīdzekļa vadītājam ignorējot attiecīgajiem apstākļiem parasti atbilstošus ceļu satiksmes drošības pasākumus un rīkojoties augstākā mērā vieglprātīgi un nevērtīgi pret iespējamām savas rīcības sekām.
- 12.4. Apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par 50%, bet ja 12.4.1. — 12.4.4. punktus minētais noticis saistībā ar Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja vai īpašnieka Jaunu nolūku vai rupju neuzmanību — tās izmaksu tiek atteikta, ja:

13.7.4. Ja apdrošināšanas līgums ir distances apdrošināšanas līgums, tad Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības izmantot atteikuma tiesības un 14 (četrpadsmit) dienu laikā pēc šī apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas, vienpusēji atkāpjoties no šī Apdrošināšanas līguma un rakstveidā paziņojot par to Apdrošinātājam. Šādā gadījumā viss Apdrošināšanas līgums zaudē spēku attiecībā uz visu apdrošināšanas objektu Apdrošinājumaņēmēja atteikuma paziņojuma nosūtīšanas dienā. Apdrošinātājs atmaksā apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmērs tiek noteikts, atskaitot no iemaksātās prēmijas Apdrošināšanas līguma faktiskajam darbības laikam atbilstošo prēmijas daļu.

14. Konfidencialitāte

- 14.1. Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir garantēt informācijas konfidencialitāti par otru Apdrošināšanas līguma pusi vai trešo personu, par kuriem informācija kļūst zināma saistībā ar Apdrošināšanas līguma noslēgšanu vai darbību.
- 14.2. Apdrošinājumaņēmējs piekrīt, ka Apdrošinātājs kā sistēmas pārzinis un personas datu operators apstrādā Apdrošinājumaņēmēja personas datus, tai skaitā sensitīvus personas datus un personas identifikācijas (klasifikācijas) kodus ar mērķi nodrošināt apdrošināšanas līguma izpildi saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu un citiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kā arī gadījumā, ja Apdrošinājumaņēmējs un Apdrošinātais nav viena un tā pati persona, apņemas saņemt un nepieciešamības gadījumā uzrādīt Apdrošinātājam apdrošinātā rakstisku atļauju savu personas datu apstrādei augstāk minētajā veidā.
- 14.3. Apdrošinātājam, lai nodrošinātu apdrošināšanas līguma noslēgšanu un darbību, ir tiesības nodot 14.1. un 14.2. punktos minētos datus saviem darbiniekiem, speciālistiem, ekspertiem, līdzapdrošinātājiem un pārāpdrošinātājiem, glabāt tos savās datu bāzēs.
- 14.4. Apdrošinātājam jāiesniedz 14.1. un 14.2. punktos minētie dati valsts un pašvaldības iestādēm un trešajām personām normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos, apjomā un kārtībā.

15. Tiesību nodošana un strīdu izskatīšana

- 15.2. Apdrošinātājs, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, pārņem Apdrošinātā prasījuma tiesības pret personu, kura ir atbildīga par nodarītajiem zaudējumiem izmaksātās atlīdzības apmērā. Prasījuma tiesības netiek izmantotas pret transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju, izņemot remonta, servisa vai citu pakalpojumu sniedzējus vai to darbiniekus, kā arī gadījumos, kad CSNg izraisītajam un cietušajam transportlīdzeklī ir viens īpašnieks.
- 15.3. No apdrošināšanas līguma izrietošo attiecību regulēšanai tiek piemēroti likums „Par apdrošināšanas līgumu”, Civillikums un citi Latvijas Republikā spēkā esošie normatīvie akti.
- 15.4. Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātā sūdzības vai pretenzijas, kas iesniegtas rakstiski, Apdrošinātājs izskata un sniedz rakstisku atbildi 30 (trīsdesmit) dienu laikā no to saņemšanas dienas.
- 15.5. Visi strīdi, kas izriet no Apdrošināšanas līguma, tiek risināti pārrunu ceļā. Ja puses nevar vienoties pārrunu ceļā, strīdu izskata Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā.
- 15.6. Pretrunu vai neskaidrību gadījumā starp šo noteikumu tekstu latviešu valodā un svešvalodā, noteicošais ir teksts latviešu valodā.